

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Institute of Education
Addysg i Gymru Education for Wales

LLAWLYFR MODIWL

ECAD4009C

**Dysgwyr, ysgolion a chymunedau: Ble ydw
i'n addysgu?**

**BA ADDYSG GYNRADD
gyda Statws Athro Cymwysedig**

LEFEL 4

YR ATHROFA

2019-20

1. Manylion Cysylltu

Os bydd angen trafod rhywbeth sy'n ymwneud â'r modiwl arnoch, cysylltwch â:

Aled Williams

aled.p.williams@pcydds.ac.uk

2. Ein disgwyliadau

Gobeithiwn y byddwch yn mwynhau'r modiwl a'r rhaglen ac rydym yma i'ch helpu.

Dylech:

- Wneud defnydd da o gyfleusterau ac adnoddau'r Brifysgol
- Mynychu sesiynau a chymryd rhan ynddynt
- Ymddwyn yn gyfrifol
- Cyflwyno aseiniadau erbyn y dyddiadau terfynol
- Ymroi a chymryd rhan ym mhob sesiwn

Darllenwch Reoliadau'r Brifysgol i Fyfyrwyr

3. Amcanion a Deilliannau Dysgu

AMCANION

- Cael myfyrwyr i ymwneud â gwybodaeth a dealltwriaeth am dirwedd wleidyddol, ddiwylliannol a chymdeithasol addysg yng Nghymru.
- Rhoi amrywiaeth o gyfleoedd i fyfyrwyr ddeall natur amrywiol y cyd-destunau y byddant yn addysgu ynddynt.

DEILLIANNAU DYSGU

Ar ôl cwblhau'r modiwl hwn yn llwyddiannus, dylai'r athro dan hyfforddiant allu dangos y gallu i wneud y canlynol:

- deall cyd-destun datblygu'r cwricwlwm a diwygio addysgol yng Nghymru – beth mae'n ei olygu i addysgu yng Nghymru.
- dangos dealltwriaeth glir o'r ffyrdd y trefnir ysgolion a sut y cynllunnir y cwricwlwm i fodloni anghenion y dysgwyr.
- dechrau mynd i'r afael ag ymchwil cyfredol i nodi sut mae cymunedau, teuluoedd ac ysgolion yn dylanwadu ar addysgu a dysgu.

Perthynas â phedwar diben y Cwricwlwm i Gymru 2022:

Datblygu plant a phobl ifanc yn:	Perthynas â'r modiwl hwn: Bydd myfyrwyr yn gallu:
Ddysgwyr uchelgeisiol, galluog sy'n barod i ddysgu drwy gydol eu hoes.	Deall sut y gall credoau a thybiaethau personol ddylanwadu ar ddysgu ac addysgu
Cyfranwyr mentrus, creadigol, sy'n barod i chwarae eu rhan yn llawn yn eu bywyd a'u gwaith.	Datblygu'r wybodaeth a'r ddealltwriaeth sy'n ofynnol i gynllunio cyfleoedd dysgu creadigol i ysbrydoli dysgwyr
Dinasyddion egwyddorol, gwybodus yng Nghymru a'r byd.	
Unigolion iach, hyderus sy'n barod i fyw bywyd sy'n gwireddu eu dyheadau yn aelodau gwerthfawr o gymdeithas.	Deall sut mae materion sy'n gysylltiedig ag iechyd a lles yn dylanwadu ar agweddau plant a'u hawydd i ddysgu

4. Cyflwyniad i'r Modiwl

Bydd y modiwl hwn yn eich helpu i gael dealltwriaeth o bedwar diben y cwricwlwm a'r meysydd dysgu a phrofiad, yn enwedig iechyd a lles a pherthynas hynny â bod yn barod i ddysgu. Cewch gyfle i ddatblygu dealltwriaeth o natur amrywiol poblogaeth Cymru, ei dysgwyr a'u cymunedau, gan gynnwys agweddau megis dwyieithrwydd a ffactorau diwylliannol, daearyddol, crefyddol ac economaidd-gymdeithasol.

Cewch gyfle i ddatblygu'r wybodaeth a'r sgiliau sydd eu hangen i ddeall natur y gymuned y mae ysgol wedi'i lleoli ynddi, ac i gwestiynu tybiaethau a chredoau personol a allai arwain at stereoteipio.

Gwnaiff y modiwl hwn helpu datblygu eich gwybodaeth ynglŷn â sut mae amgylcheddau dysgu yn effeithio ar ddatblygiad a lles cymdeithasol, emosiynol, corfforol a gwybyddol plant a sicrhau dealltwriaeth o brif nodweddion amgylchedd dysgu effeithiol.

Cewch gyfle i ddangos cyfrifoldeb proffesiynol mewn perthynas â gweithio o fewn system addysg ddwyieithog: er enghraifft, datblygu'r Iaith Gymraeg o fewn y cwricwlwm, a lle'r Cwricwlwm Cymreig a gofynion deddfwriaethol cysylltiedig.

Hefyd, gwnewch archwilio i anghenion dysgwyr o gefndiroedd diwylliannol, ieithyddol, crefyddol ac economaidd-gymdeithasol amrywiol er mwyn sicrhau tegwch, a chydabod y gallai'r anghenion hyn newid o fewn poblogaeth ysgol ddynamig.

5. Cynnwys y Modiwl:

Bod yn Ymchwilydd Moesegol	
Bod yn Ymchwilydd Medrus	
Bod yn Ymchwilydd Sgeptigol	
Bod yn rhan o Broffesiwn Ymholgar	
Gweithgaredd pontio (cyfnewid gwybodaeth ddeallusol a thrwy brofiadau)	

Sesiwn	Cynnwys	Tiwtor
1 06/01/20	Beth yw cynnwys ECAD4009C? Cyflwyniad I'r modiwl, gan gynnwys: ➤ Trosolwg ➤ Pontio ➤ Aseiniad	Rachel Bendall & Aled Williams
2 06/01/20	Beth yw'r system ysgol yng Nghymru? Cyflwyniad i'r system ysgol yng Nghymru, gan gynnwys: ➤ Ysgolion cymunedol ➤ Ysgolion arbennig cymunedol ➤ Ysgolion a reolir yn wirfoddol ➤ Ysgolion a gynorthwyir yn wirfoddol ➤ Ysgolion sefydledig ➤ Ysgolion arbennig sefydledig ➤ Ysgolion meithrin a gynhelir	Aled Williams & Rachel Bendall
3 06/01/20	Sut mae ysgolion wedi'u trefnu yng Nghymru? Cyflwyniad i sut mae ysgolion wedi'u trefnu yng Nghymru, gan gynnwys:	Aled Williams & Rachel Bendall

	➤ Y safbwynt cenedlaethol ➤ Safbwynt yr Awdurdod Leol ➤ Safbwynt yr ysgol	
4 10/01/20	Beth mae 'cwriclewm' yn ei olygu? Cyflwyniad i'r cwriclewm, gan gynnwys: ➤ Gwahanol fathau o gwriclewm ➤ Gyrwyr y cwriclewm ➤ Hanes byr y cwriclewm yng Nghymru	Aled Williams & Rachel Bendall
5 10/01/20	Sut olwg sydd ar y cwriclewm yng Nghymru? Cyflwyniad i'r cwriclewm yng Nghymru, gan gynnwys: ➤ Y cwriclewm cyfredol ➤ Cwriclewm i Gymru	Aled Williams & Rachel Bendall
6 10/01/20	Sut olwg sydd ar Fframwaith y Cyfnod Sylfaen? Cyflwyniad i Fframwaith y Cyfnod Sylfaen, gan gynnwys: ➤ Fframwaith y Cyfnod Sylfaen ➤ Sut caiff Fframwaith y Cyfnod Sylfaen ei ddefnyddio i gynllunio ar gyfer cynhwysiant	Jayne Morgan & Rachel Bendall
7 13/01/20	Beth a olygir gan 'amrywiaeth' mewn addysg yng Nghymru? Cyflwyniad i natur amrywiaethol ysgolion a chymunedau, gan gynnwys: ➤ Iaith ➤ Ethnigrwydd ➤ Crefydd ➤ Cymdeithasol-economaidd	Aled Williams & Rachel Bendall
8 13/01/20	Sut ydym yn cynllunio ar gyfer amrywiaeth yn yr ystafell ddosbarth? Cyflwyniad i gynllunio, gan gynnwys: ➤ Cynhwysiant ➤ Addysgeg (pedagogydd) ➤ Damcaniaeth (theory)	Rachel Bendall & Aled Williams

9 13/01/20	Beth a olygir gan ‘arfer da’? Cyflwyniad i ddefnyddio astudiaethau achos er mwyn adnabod arfer da, gan gnnwys: ➤ Estyn ➤ <i>Education Endowment Foundation (EEF)</i>	Dave Stacey & Aled Williams
10 17/01/20	Beth yw aseiniad y modiwl hwn? Mewnbwn aseiniad.	Rachel Bendall & Jayne Morgan
11 17/01/20	Pontio 5 Cwrdd 1 - Prifysgol	Jayne Morgan & Rachel Bendall
12 17/01/20	Cwrdd 1 - Prifysgol	Jayne Morgan & Rachel Bendall
20/01/20	Profi 1 – Ysgol	Ysgol Lleoliad
13 (a) 24/01/20	Rhannu 1 - Prifysgol	Rachel Bendall & Aled Williams
13 (b) 24/01/20	Pontio 5 Cwrdd 2 - Prifysgol	Rachel Bendall & Aled Williams
14 24/01/20	Cwrdd 2 - Prifysgol	Rachel Bendall & Aled Williams
27/01/20	Profi 2 - School	Ysgol Lleoliad
15 (a) 31/01/20	Rhannu 2 - Prifysgol	Rachel Bendall & Aled Williams
15 (b)	Pontio 5:	Rachel Bendall

	Cwrdd 3 - Prifysgol	& Aled Williams
03/02/20	Profi 3 - Ysgol	Ysgol Lleoliad

6. Tasgau asesu a chanllawiau

Cod y Modiwl	TEITL Y MODIWL	DULL ASESU
ECAD4009C	Dysgwyr, ysgolion a chymunedau: Ble'r ydw i'n addysgu?	Yr Elfen Asesu (50%) 1: Poster Digidol (cyfwerth â 1,500 o eiriau) Yr Elfen Asesu (50%) 2: Adroddiad Ysgrifenedig (1,500 o eiriau)

Gweler y ffurflen Manyleb Asesu (ar Moodle) am wybodaeth a chanllawiau asesu manylach.

7. Rhestr ddarllen

DARLLEN HANFODOL

Athey, C. (2007) *Extending Thought in Young Children: a parent teacher partnership*. [2^{il} Argraffiad] Llundain: Paul Chapman Publishing.

Children's Rights: a Teacher's Guide ar gael ar:

<http://www.savethechildren.org.uk/resources/online-library/childrens-rights-a-teachers-guide>

ESTYN (2012) *Arfer Effeithiol wrth fynd i'r afael â Thlodi ac Anfantais mewn Ysgolion* ar gael ar:

<http://learning.gov.wales/docs/learningwales/publications/140211-effective-practice-in-tackling-poverty-and-disadvantage-in-schools-en.pdf>

Morris, D. (golygydd) (2010) *Welsh in the Twenty-First Century*. Caerdydd: Gwasg Prifysgol Cymru.

Siraj, I., Mayo, A. (2014) *Social Class and Educational Inequality: The Impact of Parents and Schools*. Caergrawnt: Cambridge University Press.

Thompson, N. (2011) *Promoting Equality: Working with Difference and Diversity*. Basingstoke: Palgrave Macmillan.

Whalley, M. (2007) *Involving Parents in their Children's Learning*, Llundain: Paul Chapman Publishing.

DARLEN PELLACH

Brett, P., Mompont-Gaillard, P., & Salema, M. H. (2009). *How all teachers can support citizenship and human rights education: A framework for the development of competencies*. Strasbourg: Council of Europe Publishing.

Evans G, (2016) *A Class Apart: Learning the Lessons of Education in post-devolution Wales*. Caerdydd: Welsh Academic Press.

Children's Rights: a Teacher's Guide ar gael ar:

<http://www.savethechildren.org.uk/resources/online-library/childrens-rights-a-teachers-guide>

ESTYN (2012) *Arfer Effeithiol wrth fynd i'r afael â Thlodi ac Anfantaïs mewn Ysgolion* ar gael ar: <http://learning.gov.wales/docs/learningwales/publications/140211-effective-practice-in-tackling-poverty-and-disadvantage-in-schools-en.pdf>

Jenkins, G. & Williams, M. (golygyddion) (2000) *Let's do our best for the ancient tongue. The Welsh language in the twentieth century*. Caerdydd: Gwasg Prifysgol Cymru.

Nelson, T. (2015). *Handbook of prejudice, stereotyping, and discrimination*. Hove: Psychology Press.

Smith, E. (2012) *Key Issues in Education and Social Justice*. Llundain: Sage.

Sternberg R & Krauss G (golygyddion) (2014) *Handbook of Research on Entrepreneurship and Creativity*. Cheltenham UK and Massachusetts USA: Edward Elgar Publishing.

Sternberg, R (golygydd) (2011) *Handbook of Creativity*. Caergrawnt: Cambridge University Press.

Williams, C.H. (golygydd) (2000) *Language Revitalization: Policy and Planning in Wales*. Caerdydd: Gwasg Prifysgol Cymru.

Llywodraeth Cymru (2007) *Diffinio ysgolion yn ôl y ddarpariaeth cyfrwng Cymraeg*. Caerdydd: Llywodraeth Cymru.

Llywodraeth Cymru (2010). *Strategaeth Addysg Cyfrwng Cymraeg*. Caerdydd: Llywodraeth Cymru.

Llywodraeth Cymru (2013). *Un iaith i bawb: adolygiad o Gymraeg ail iaith yng Nghyfnodau Allweddol 3 a 4. Adroddiad ac Argymhellion*. Caerdydd: Llywodraeth Cymru.

Llywodraeth Cymru (2014). *Iaith fyw: iaith byw – Symud ymlaen. Datganiad Polisi Statement*. Caerdydd: Llywodraeth Cymru.